

VARIETATEA ȘI STRUCTURA LECȚIEI DE DANS POPULAR SCENIC: ABORDARE METODOLOGICĂ

Zoia GUȚU

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

În articol este abordată problema varietății și structurii lecției de dans popular scenic prin aplicarea diferitelor forme și metode educative, în scopul optimizării procesului de instruire. Accentul se pune pe două dimensiuni: cea pedagogică și cea analitică.

Cuvinte-cheie: lecție de dans, dans scenic popular, metode educative, exercițiu la bară, compoziții la mijloc de sală.

THE VARIETY AND STRUCTURE OF THE TRADITIONAL SCENIC DANCE LESSON: A METHODOLOGICAL APPROACH

This article presents the issue of variety and structure of the traditional scenic dance lesson through different forms and educational methods application for optimizing the learning process. There are revealed two dimensions: pedagogical and analytical.

Keywords: dance lesson, dance popular scenic, educational methods, exercise to bar, compositions in the middle of the room.

Formarea abilităților coregrafice la studenți este un proces îndelungat de asimilare și consolidare a materiei de studiu. În acest proces o importanță deosebită are formarea deprinderilor motrice specifice dansului popular și dezvoltarea interesului față de el.

Lecția de dans scenic popular este un mijloc eficient de educație estetică a tinerilor coregrafi, o lecție de artă, un proces de cunoaștere și realizare, lăsându-și amprenta pe toate activitățile și fenomenele coregrafice, care trebuie să producă în primul rând emoții [1].

Lecția de dans scenic este o activitate pedagogică și artistică, având ca elemente principale mișcările de dans și muzica, studenții și profesorul. Însușirea artei coregrafice, a legilor specifice ale acesteia necesită o muncă asiduă, putere a cugetului, stare înaltă a sufletului și spirit de sacrificiu. Coregrafia produce bucurii, plăceri sufletești deosebite numai dacă se depun eforturi pentru a o însuși. Totodată, lecția de dans scenic este o activitate de cunoaștere. În cadrul ei profesorul trebuie să se conducă de principiile științifice, conform cărora cunoașterea se realizează în trei etape: senzorială, practică și rațională.

Etapa senzorială este prima treaptă a cunoașterii, primul contact cu lumea dansului. De la aspectul senzorial urmează demonstrarea elementelor prin interpretarea acestora, apoi acestea se analizează și se explică, studenții reproducându-le sub îndrumarea profesorului. Se stabilesc noțiunile, definițiile, metodele de predare a dansului scenic. După aceasta studentul efectuează analiza, explicarea metodică și creativă a mișcărilor coregrafice.

Demonstrarea, explicarea și interpretarea se îmbină în mod variat la fiecare lecție. Dat fiind caracterul practic al dansului scenic, este necesar a se acorda atenție interpretării metodice. Lecția de dans include multiple și variate activități muzicale în baza cărora se alcătuiesc diverse mișcări și compoziții la bară și la mijloc de sală.

Lecția de dans scenic este o creație originală a profesorului și a studentului, de fiecare dată concepută și planificată din nou. Conceptul, structura, dinamica, dramaturgia, materialul muzical se află în vizorul profesorului și al concertmaistrului și sunt determinate de competența, experiența și fantezia acestora [8, p.80].

Lecțiile de dans scenic popular se clasifică în următoarele tipuri: lecția de introducere, lecția de aprofundare sau lecția combinată (mixtă), lecția de creare, lecția de evaluare (lecția deschisă, colocviu, examen, concert).

Lecția de introducere se organizează la început de an, de semestru. Pot fi proiectate 1-2 lecții teoretice la o temă din curriculumul respectiv.

Lecția de aprofundare sau lecția combinată (mixtă) realizează obiectivele didactice proiectate într-o succesiune logică. Atingerea consecutivă a obiectivelor este necesară pentru realizarea obiectivelor operaționale

și cuprinde, de regulă, următoarele etape: *reactualizarea cunoștințelor și a deprinderilor anterioare; prezentarea materialului – stimul; dirijarea învățării practice; obținerea și evaluarea performanțelor; stabilirea temei pentru lucrul individual.*

Lecția de creare include: prezentarea materialului–stimul, dirijarea activității de consolidare a cunoștințelor, obținerea și evaluarea performanțelor, crearea noilor exerciții (studii) în baza materialului studiat.

Lecția de evaluare se organizează la sfârșitul unui semestru (an de studii) pentru a verifica gradul de asimilare a cunoștințelor și a abilităților prevăzute de curricula la disciplinele respective. Structura acestei lecții poate fi următoarea: *prezentarea materialului studiat la bară și la mijloc de sală; prezentarea creațiilor proprii (exerciții la bară sau combinații la mijloc de sală, studii); explicații metodice* [7].

Lecția este cea mai importantă formă de activitate didactică, realizarea ei presupunând forme și mijloace de aplicare a materialului didactic, strategii didactice, conținuturi etc. Ea reflectă viziunea pedagogică a personalității profesorului: pregătirea pedagogică, metodică și coregrafică a acestuia, cunoașterea particularităților de dezvoltare a studentului și respectarea lor în activitățile practice.

În cadrul lecției respective se realizează următoarele activități dominante: *a) informativ-formative; b) cumulative; c) evaluative.*

Activitățile informativ-formative se aplică în cadrul următoarelor tipuri de lecții:

- *introdactivă;*
- *combinată;*
- *de dobândire a cunoștințelor și de formare a capacităților.*

Activitățile cumulative se aplică în cazul lecțiilor de recapitulare și de sistematizare.

Activitățile evaluative se aplică la:

- *lecții de evaluare (verificare, apreciere, notare);*
- *creare proprie (combinație, studiu, montare, desfășurare).*

Lecția practică de dans scenic popular are o structură tradițională, constituită pe parcursul anilor, și include următoarele etape:

1. Exercițiul la bară
2. Compoziții la mijloc de sală
3. Studiarea elementelor dansurilor populare.

Fiecare etapă are obiectivele sale:

- exercițiul la bară are drept scop plasarea corectă și încălzirea treptată a corpului;
- compozițiile la mijloc de sală dezvoltă muzicalitatea ritmică corporală, insistându-se asupra execuției corecte și expresive a mișcărilor, asupra înțelegerii stilului de interpretare;
- studiarea elementelor la mijloc de sală are ca scop însușirea tehnicii specifice a diferitelor stiluri regionale, cunoașterea pașilor de bază, a muzicii, care apoi se înlănțuiesc în activități coregrafice la mijloc de sală.

Fiecare parte componentă a lecției poartă un caracter tradițional, dar de fiecare dată are un conținut nou în funcție de sarcinile înaintate în fața studentului de către profesor. Aceste sarcini sunt în corelație cu nivelul de pregătire a studentului, deprinderile obținute, care necesită a fi perfecționate.

Prin predarea sistematică a lecțiilor practice, prin exerciții la bară la mijlocul sălii se asigură executarea acestora cu amândouă picioare, pentru ca ambele părți ale corpului să se dezvolte egal și armonios.

Lecția practică de dans scenic popular are o structură clară și fixă și începe cu însușirea mișcărilor la bară, trecându-se treptat la însușirea pozițiilor de picioare și de brațe, de corp și de cap, la învățarea pașilor de bază, care apoi se îmbină în studii coregrafice la mijlocul sălii.

Cunoașterea elementelor de bază ale dansului scenic popular contribuie la dezvoltarea gândirii creative a studentului, ceea ce îi permite să creeze și să monteze diferite scene coregrafice. Competențele coregrafice se formează și se dezvoltă în procesul activității practice în cadrul diferitelor tipuri de lecții de dans scenic popular.

Bibliografie:

1. ANGEL, S. *Rolul dansului în istoria teatrului*. Universitatea de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale”, 1998.
2. CRISTEA, S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău – București: Litera, 2000.
3. CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Iași: Polirom, 2006.

4. GAGIM, I. *Știința și arta educației muzicale*. Chișinău: ARC, 1996.
5. БЕРНШТЕЙН, Н.А. *Физиология движений и активность*. Москва: Наука, 1990.
6. БОРЗОВ, А. *Танцы народов мира*. Москва: Университет Натальи Нестеровой, 2006.
7. ЗАЦЕПИНА, К., КЛИМОВ, А., РИХТЕР, К., ТОЛСТАЯ, Н., ФАРМАНЯНЦ, Е. *Народно-сценический танец*. Москва: Искусство, 1976.
8. КОНДРАТЕНКО, Ю.А. *Язык сценического танца: видовая специфика и морфология*. Саранск: Изд-во Мордовского ун-та, 2009.

Prezentat la 23.05.2013